

У Новоме Саду 31. августа 1889.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Ручкопис се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic, (Srem) Szigljen). — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Нов цар и њему дар.

Ја питам: зар
 Није то лепа ствар
 Кад онај, који још није ни прави кнез
 Постање цар?
 — Заиста лепа ствар.

Кобургац Фердинанд пост'о је цар
 И даје му се дар.

И ако нема јемца,
 Ево ти, царе, Јем,
 А Јему у пријем
 И Родоп ти дати смем.
 Да не би гладан ост'о
 Ваља да ти се да
 И Ирин-Пирин(ча).

Да не би жедан ост'о,
 Ево ти жеђи лека,
 Ево ти десет река:
 Поскочи само, хоп!
 Ево ти Ђоп,
 Узми у жељу Ђораву
 И Бугар-Мораву,
 А за будућу царицу
 Прими, молим те, целу Марицу.
 Подметни свитру свом
 Струму и Јантру,
 Тунжу и Лом;
 Нишаву, Искар, Камчију
 Прими под своју камчију.
 И Арда, ма да ј' мала,
 Прими је, па реци: хвала!
 И Вардар, шта велиш, хе,
 На то вардарење?!

А сада иде Тимок
 Па она хладна Дрина,
 (Штета што носи воду,
 Што у њој нема вина,
 Царство би твоје било смелије
 И много веселије).
 А за тим иде Дунав,
 То је дивота права, —
 А кад већ имаш Дунав,
 Ево ти још и Сава.
 А кад већ све то имаш
 Што да те жеље киње,
 Ево ти још три мора:
 Црно и Бело и Сиње.

Живео даклем цар!
 Царство је красна ствар.

* * *

Ал ко је то, што с' тако
 Размеће с крупни дари
 И кнеза непризната
 На брзу руку цари?

Чија ј' та рука крепка,
 Чија та уста смела,
 Јесу л' то вел'ке силе
 — Можда Европа цела?!

Не, — лудо, младо, пусто
 Бугарско дерле то је, —
 Потписује с' Куршовски
 — И сад тек не знаш ко је.

У место воденог чланка.

Врло је значајно што се реч корупција почиње са кор, јер то су читави корови, који од тога зната живе и другима живети — не дају. Има још и других речи, које се тако почињу. И у мађарској речи *korlát* у, први се слог држи на тим коровима (а ово *lát* у значи да државна каса иде све више на мања *k*). Корбач такође осећају читави корови; болница се зове *kórház*, јер у нас болују читави корови; а болест је пустила дубок *kor* ен, тешко ју је ишчупати, и ако има корова који се тиме теше, то су кортеши.

На свакоме кораку наићи ћеш на једну корпу, у којој је било тога зеља, корпа је наравно празна, јер корпус деликти пре ће у Америку побећи него што ће се дати ухватити. А какви су ти, који тај кор воде? Ти, који тај кор воде нису ни валик на корвину (на онога Матију за кога се вели: *meghalt Mátyás, oda van az igazság*).

Срећа је још што понека наша господа лопови имају на дну своје торбе и једну порцију поштења, па сами себе дувунцирају, издаду се стану пред суд, и суд, хоћеш нећеш, мора да им суди.

Ето н. пр. Кокан, тај је човек могао још бар сто година красти („*крести*“: то је латинска реч, налази се у оној пословици: *hodie mihi cras tibi*), — какав поштен пријатељ јављао би му увек дан пре кад ће се која каса визитирати, а новац би, као оно Ђоса што је прелазило из воденице у воденицу, па у коју год воденицу завириш, Ђоса је ту, тако би било и с новцем, он би увек био у оној каси која се

визитира. а у овим другим, које се не визитирају, ту и не треба новаца.

Али на последак човеку се досади и красти, попуши за годину дана за 5000 фр. цигара, па му се смучи, повери се суду као оцу и мајци, помисли у себи: ако је и суд, ваљда није душман, ваљда ме неће тако затворити, а друго и треће: шта сам пута ја био рука помоћ г. министру и г. министарском секретару, кад су се налазили у неприлици, па ваљда сам заслужио, да ми врате мило за драго, шљиве за брашно.

Но ипак није у реду, што г. Кокан у тако прлавој ствари помиње имена тако велике госпде, јер данас је свет чудан, лакше верује у зло него у добро, ваљда за то, што се од добра већ одучио, па и да га где види не би га познао.

А шта ћу рећи о награди матичином фискалу, која је више напунила новине него фискалов џеп. Та је ствар дигла толико непотребне прашиве, да ја од кашља не могу до речи да дођем. О томе, допуштам, да могу бити подељена мишлења, али са умеренијим тоном*) лакше би се ствар разбистрила. Чудо ми је само, што ником није пало на памет да истакне питање, је ли том приликом одбор Матичин поступао у духу тестаментa пок. гђе Трандафилке. Ја држим да јесте. Уверен сам, кад би њу могли оживети, она би одобрила поступак Матичин. Она је оставила доживотну пензију од 300 фор. годишњих сваком извршитељу њеног тестаментa. А та г. г. ако узживе још 30 година примиће лепу сумицу сваки по 9000

*) Ако мислите г. Тону Харића, ја држим да је он доста умерен. Слагач.

ПОДЛИСТАК.

Рецепт за оригиналан роман.

Хумореска од Шенгала.

Стари професор Т. то вам је чудан човек.

Једне вечери седео је у мојој писаћој соби крај мене на наслоњачи, сисао је своју цигару и отпиривао дим далеко од себе, а ја сам са душевним задовољством говорио о роману, који је већ за штампу спремљен лежао на столу пред нама. Писац тог романа, данас још без гласа и без имена, који ће можда скоро славом увенчан бити, сада станује у најдаљем варошком предграђу, у малој таванској собици, а то су вам оне собице из којих се лакше допире до Парнаса него из какве сјајне господске палате у „кварту тајних саветника“*). Он је свој роман дао нама на „доброхотну оцену.“

Под свежим утиском овога штива, усхићен неопорцивом даровитошћу и меком лепотом, коју сам у изобиљу налазио, почех тако јако хвалити тај нови књижевни производ, да се то добром професору већ мало и сувишно учинило.

Он нагло скочи са наслоњаче, баци краичак допушене цигаре кроз отворен прозор, поче се чешати по својој проседој чекињастој парози, корачајући по соби као смушен и горе и доле.

Најпре је нешто неразберљиво мумлао, па онда поче

*) У Берлину.

грмети: Ја вас, људи божји, не разумем; па ето и ја сам читао ту пискарију, али не био који сам, ако сам нашао што, што би оправдало ваше клицање: хура! и живео! — Па онда настави мало тишијим гласом: „Но, но, можда је кривица у мени. Дабогме, ја сам остарео. Доста сам мога века читао. Охладео сам се, отупавио сам. Изгубио сам стрпења, па не могу да се полако удубим у мајдан каквог романа, па да тако дођем до сребра или злата који, велите, да у њој лежи. Читам, а то ми живце раздражи; непреставо једна нота, — опет то само мало друкчије. Ето н. пр. кад нагазим на реч „славуј,“ зар да читам и оно што за тим долази? Зар не знам нацигурно да ће ми сад писац причати како „славуј у зеленом лугу тужним гласом прижељкива на чаробној месечини тихе пролетне ноћи?“

„Или зар сте чули, да је кад који новелиста о славују друго што рекао? Ил је о „зрикавцу“ друго што казао, већ само описивао како „у травици зриче.“ Ил је о „последњим зрацима сунца“ друго написао, него „да су пољубили врхунце брегова а ови су од пољупца тога поруменели.“ Ил је о потоку друго што рекао, него „да је жуборећи по сребрном шљунку цветну обалу своју запљускивао пак се у долину оджурио.“ До сто врага, па зар онда није довољно да се напишу само речи: „славуј“, „поток“, „зрикавац“ и т. д. па да се фантазији нашој одмах предочи све оно описивање, које је запремило пет шест штампаних листова?“

фр. — али за сви тридесет година неће се утрудити и ознојити толико, колико се трудио г. Вучетић, док је овај процес српској сирочади добио. Тестаторка је хтела да се трудбеници око њеног тестаментa галантно награде, — тако је и учињено.

Вучетић је, до душе, могао рећи: већу да примим награде ако ми је скупштина не одобри. А скупштина је накнадно одобрила, па сад би томе могао бити крај, и ми би се лепо могли око чега другог — сваћати.

Гира. „Браник“ говорећи о крађи Кокана, директора у министарству мађарске трговине, који је проневерио 42.000 фор., вели да је то корупција, да је то болест тела и да има видљивих знакова. . .

Спира. А какви су видљиви знаци те болести? Је ли ту реч о каквој рани или бубуљици или красти. . .

Гира. Јест, јест, о -- красти, красти. . .!

Гира. Сад дакле видимо, да је приликом пештанске изложбе г. 1885. потрошено на фијакере 80.000 ф.

Спира. На шта су онда према томе оних 300 ф. што је манастир Крушедол за годину дава на рен потрошио! И шта су оних 120 фор. што су у оној општини на црно вино за причешће татори издали!

„Ту вам се на по табака раскречио док је описао град Раухенек, — па која вајда од тога! Мален, верно нацртан план предочио би ми десет пута јасније целу ствар. Други опет промучи кроз десет штампаних страна састављајући нам лични опис јунакиње свога романа, какво јој је чело, какве обрве, какав нос, медена устанца, и т. д., све је то појетски описано — ал да је приложио њену фотографску слику, стало би нас једног погледа па да је познамо и за навек упамтимо.“

„Али драги господине професоре,“ усудим се приметити ја „ви би ваљда хтели да се новеле и романи пишу стилем телеграфских депеша!“

„Па да, и то би много паметније било него што то сад вама у први мах изгледа. Писац би нам онда пружио садржај са појединим сухим речима и са кратким лаконским ставовима, које би овде онде поједине речи везивали; тако би моћи уображења читаочевог остало широко поље, он би сам морао пронаћи посредујуће прелазе, сам би морао нанети живе боје међу оштре црте датих му контура, негово би топло осећање морало улити патос у поједине скице. Онда би читалац у туђ материјал — који би пред њим само у непрекиданим акордима брујао — уносио своју самосвојну индивидуалност, те би постао некако и сам стварајућим песником у пруженом му оквиру! Зар то не би било врсно и занимљиво! То би биле нове стазе у песничком перивоју, и вредно би било по њима ходати. Немојте мислити да би песник и његова уметност

Гира. Богме, што-но кажу, нека се сакрију те суме према оној пештанској!

Спира. Па и сакриле су се.

Гира. Кажу ти мени, за што смо ми прошле године у Новоме Саду изабрали нове свештенике, и то једвогласно?

Спира. Зваш, кад се који новинар на кога разљути, па противника свог уздуж и попреко издевета, онда као да су свештеници за то, да рест његове срдње и батина на свој леђа примају.

Гира. А да ли се тиме диже углед Новоме Саду, да ли се тиме крепи верско осећање у православних Новосађана. —

Спира. Наравно, то су ситне ствари, о којима се не води рачун, кад партајске и личне страсти закрваве очима.

П у с л и ц е.

∞. Бизмарк је, кажу, тако остарио, да „не може ви да седи ни да стоји“. (Даклем ићи може, — а то опет неће. Малер, заиста малер).

△. Београдске Српкиње спремају се, да достојно дочекају врлу краљицу Наталију. Ако је тако дочекају, онда су жене људи, а ако то људи буду из прикрајка гледали, онда не смемо казати да су људи жене, јер и жене друкче раде.

тиме изгубила што од своје значајности. Песник би сад морао у једву реч збити онај смисао, који је пре у бескрајним тирадама могао комотно прести и допредати; сад би само са неколико страна садржине морао толико дејствовати на срце, на ум, на расположеј читаочев, колико је пре чинио са неколико свезака. Тежи задатак — већа дика и слава. Морао би умети да своје речи тако размести, да те сухопарне речи — као неки путокази — читаоца приморају отискују оним путевима, који намери пишчевој најбоље одговарају. Најскромнијим средствима највише цели постижавати, непрекиданим речима срца покретати, духове разбуктавати, — то би онда био задатак његов.

Заиста тежак, али песника достојан задатак!“

„Ваљало би покушати!“ повикнем ја.

„Тај ћете покушај добити од мене, од старог, гронулог детића! То ћу ја да искрешем, истешем, па ма било и само за то, да те одвикнем од оног твог кичељивог, охолог осмејка. Испричаћу вам причу, а биће састављена из самих набацаних речничких мрвица и трукљавих реченица без икакви шара и коврчица, без филозофских и психолошких тајанствених крпарија, без исфинисаних љубавних сцена, без блистава колорита, без грчке ватре, без славуја и месечине, — све ће то стати на три четри листа, али ће душама вашим . . . но, видећете само.

(Свршиће се).

§. Сегедински кеј се сад тек срушио, јер га је зидао Тисин брат. А да га је зидао сам Тиса, можда би до сад већ и заборавили на те рушевине.

00. У бр. 103. „Браника“ читамо о заклади пок. Марије Трандафилке, да „ти новци нису ни били по тестаменту покојнице одређени за потпору сирочади. Ти су тек процесом добивени.“ — Е, ово је за цело првина, да су Срби у Угарској нешто добили, на што ни права нису имали.

⊙. Чудне ми добити са тим барутом који се не чује. А није ни истина да се не чује; чуће нега јадне мајке, кад им се јединац из боја не врати.

‡. Поштење неких наших званичника изгледа ми као кукуруз, и то кукуруз здраво искокан.

⊕. Бечке новине пронеле су глас, да ће краљица Наталија оживети и подићи напредњаке у Србији. Е сад је извесно да ће краљица у Србију доћи, кад већ ти новинари морају да измишљају што год, чиме да се утеше.

Ч у ј е м о

да је већ и београдском либералном листу „Срп. Независности“ додијао рат, који српску журналистику срамоти, па је написала ево ово: „Треба искрено признати, да ми трошимо узалуд нашу снагу у сраственој и себичној борби. Програми развијех странака врло су слични, а странке се тако жестоко боре, као да су туђи освајачи. Новине поступају са политичкијем противницима као са разбојницима и издајцима, а кад би половина била истинита од свега онога што се пише, ми би смо се морали одрећи сваке мисије на истоку. Колико се нас тиче, ми осуђујемо сваки неискрени поступак са политичкијем противницима. Народ је већ сит партајског раздора.“

Евала јој на тим мудрим и поштеним речима, — — — само нека се чува да је не чује др. Јојкић, јер ваљда ни он не мисли, да је „Стармали“ сав „неморал“ и „отров“ изцрпео.

Грађа за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

Подлаци = опасни људи. Управо требало би да се зову неподлаци, јер се не могу познати по длаци, пошто длаку често мењају.

Обала = кад се две бабе цмакају.

Пролетаријат = слатки дани миле младости.

Празник = цеп учитеља, који има више деце своје код куће, него туђе у школи.

Субота = компањон једног српског звонолије.

Алатура = Бисмарк, кад даје правац Аустрији где јој је „лепа кућа.“

Бригада = порезна књижица.

Потрица = шеталиште оних новина које лако забораве своју вишу цет.

Свекрва = гијавица.

Сакалудости Ђуке Босиног, чувеног брзоплета.

(Стенографске белешке.)

„Не могу вам ништа обећати, док најпре не одржим реч.“

„Ову здравицу дижем и испићу је у повољно здравље наше добре домаћице, која и т. д.“

„Фрајлице, је ли ваша госпођа мати имала дечице?“

„Ја би данас био, најмање рећи, архимандрит, само да нисам учио права.“

„У томе се ја потпуно слажем с вама. Бар ја се слажем ако ви и не мислите тако.“

„Пошто сте купили те коње ако су вам на продају?“

„Ужасно су ми тесне ципеле. У таким ципетама радије идем бос.“

„Ја перем руке, као Пилат у вјерују?“

„Ја, до душе, Гетеа нисам читао, ал ми је Шилер ипак милији.“

„То је заиста ситничка критицација.“

„Је ли, Младене, јеси ли ти платио моје пиво; јер ја сам још жедан?“

„На здравље милостива! — О, пардон, пардон, ви имате кијавицу, — узимам реч натраг.“

Стенографише Амица.

Чудноват потпис.

„Кућу нашу под бројем 116-тим продајемо из слободне руке.“

АНДРИЈА КАЈДАЧ
марвени лечник за себе и за своју сестру.“

ПЕШТАНСКЕ БУДИМЛИЈАДЕ.

VII.

„Швабенберг.“

На Швабенберг води нека
жељезница нова,
Америка што је далња
за Европу скова.
Уз брдо се красно диже
гвоздензуба права,
гвоздени се зуби качи,
спушта и пентрава.
А ти седиш без по бриге
што махина стење;
није пада, три вагона
пуна света пење;
а пут није кратак боме
што врхунцу води,
ко га мора пешке прећи
у голој је води.
... Хај какав је изглед диван
са овога виса!
Хај какав је ваздух красан,
што га ту удиса'!!
Па какво је пиво текем
код „Саубопфа“ доле,
скупиле се света овде
са све четир поље;
а Цигани гуде, брате,
да уши заглупу;
а женскиње у срцу ти
дигле праву буну.
Чардаш ноге разиграо,
букти ватра жива, —
онај браца, што највећма
ноге разбацива,
по носу му видиш да је
баш „törzsökös“ — Чива.

VIII.

„Рајценбад.“

Та дајте ми једну каду
баш у „Рајценбаду“;
та је вода пуна лека —
барем за менека.
Ал ја видим да и други
овде лека траже, —
српска вода, чиста топла
многима помаже.
Благо оном ко то схвати
и по том се влада!
Тешко оном од ког такав
диван извор страда!!
Тако мислећ' ушао сам
дубоко у каду — —
само нећу хладна туша
мени и мом наду.

IX.

Текелијанум.

Дошао сам и пред ове
српског духа дворе:
„Текелија учаштим сја“
пише са свим горе.
На високо стоји плоча,
Текелијна труба, —

ал би могло бити *више*
српских родољуба,
који-но би целог века
сећао се живо,
да је овде добротинство
Савино ужив'о,
који неби целог века
са свог ума скид'о,
зашт' је Сава Текелија
те дворе сазид'о.

X.

„Штатвелдхен.“

У варошкој шумици је
увек тако живо,
ту се једу кобасице,
ту се пије пиво,
ту сам и ја с мојим друштвом
почесто ужив'о.

До шумице гост'јоница
„Кокочињак стари,“
ту се опет разио јело
врло добро вари,
а за мене ни то нису
баш споредне ствари.

Ту музика лепо свира
да ти боље прија,
час је бурна, а час опет
умиљата, тија.
Час те дигне у небеса
час у понор свија.

Чика Пера, чист србенда,
човек збиљска рада
и његова мала Мика
из мог родног града
нађоше се са мном овде
не баш изненада.

Проведосмо једно вече,
у „Кокочињаку,“
однесосмо сву „шпајзцетлу,“
али — — у стомаку,
а за спомен још одозго
кијавицу јаку.

XI.

У цркви.

У цркви сам светој био
о Илијном дану,
и заиста овој цркви
ја не нађох ману.

И лепа је и угледна,
макар што је стара,
таман згодна да се грешник
с богом разговара.

Па је *пуна* свебра, злата
и накита разна, — —
штета што је, тако *пуна*
иначе тако *празна*.

XII.

Пречасном оцу Кости из Калаза.

Тебе нађох, часни оче,
сред пештанског вељег сјаја;
прими поздрав поштовања
из овога далњег краја.

Твоје срце моме срцу
докрало се врло близу
нађох да си бисер-зрно
у духовном нашем низу.

Српска мис'о још у теби
не подлеже у том крају,
од многог си много бољи
што су у мом завичају.

Здраво, оче! — Бог ти дао
дуга века, — срце исто,
што у теби ја нађох
као горски извор чисто.

Здраво да си у даљини,
али срцем мени близу!
Камо среће да и други
другачији никад нису.

Прими поздрав, што га шаљем,
од срца је, к срцу тежи;
у врлини таких људи
будућност нам лепа лежи.

XIII.

У нафани „код краљице енглеске.“

Сврнух, поних шољу каве, —
Гле и читат' мирно да се!
За „шпилтишма“ није тишма,
Узалудне карте стоје,
и билијар одмара се.

Нигде ђака, што иначе
Овде ситне паре тресу; —
Зашт' је тако? — просто за то:
Нема школе, сад је одмор,
ферије су.

XIV.

Ланчани мост.

О да лепа, красна моста
измеђ' Пеште и Будима!
колико ли, боже драги,
ту ланаца дугих има!?

Мост је овај умно зграђен,
заиста је чудо право,
скупоцена ј' то работа
јер је велик здраво, здраво;

Али да је јоште већи
милији би био мени, —
то јест да су сви баш ланци
у мост овај утршени — — —

Др. Казбулбуц.

„Вечита“ срдња!

Рекла драга драгом:

„не волим те више,
јер и твоје срце
за мном не уздише.
Лакомислен, ти си!
сваку цуру гледиш,
па за моје срце
више ништ' не вредиш!
Иди збогом, дакле,
куд те очи воде,
тражи себи цуре
што ти боље годе,
а мени се врати,“
— додаде у једу, —
„кад на овој *врби*,
јабукe *сазреду!*“
Пун жалости оде,
драган сад од драге,
крије сузе вреле,
по сред ноћи благе,
а кад зора свану
пође опет тамо,
(та срце је, срце,
то сви добро знамо!)
Па кад врту дође
своје драге ближе,
чисто му се кика
од радости диже!
Јер шта оно ради,
та срдита сеша??
гле, *јабукe* *лепе*
свуд о врбу веша!!

Превео

Др. Казбулбуц.

Ч у д о!

Састану се два промућурна сељака те ће један другом казивати новости, сваки из свога села. Један ће рећи: **Ао брата**, ал код нас опрасила крмача штене, баш великог бирташа крмача.

Е, то није ништа, мој пришо, ал наш пекар има сина ојачара.

Прибележио

Б.

Грилпалцер Амерлингу.

Грилпалцер је био гласовит песник (драматург), а Амерлинг гласовит сликар немачки. Амерлингу се прохте-ло да сними салик Грилпалцеров и овај му је морао седити, па кад је салик готов био, сви су хвалили како је добро погођен. Онда Грилпалцер Амерлингу у споменицу напише следеће стихове:

И ја сам људе сликао.
Да слике буду верне
Бригу сам водио;
Мој пос'о није хвалио свет,
Најмање они, које сам погодио.

Грилпалцер.

„Оче наш“ (нове моде).

Просиоче наш, нека се што пре јави твоје име у нашој кући, нек дође већ једаред воља твоја да се жениш; нуз мој дар поклони ми што више новаца, да могу узети још које шта, што ми фали. Опрости мојим старим удварачима, као што ћу ја заборавити на оне силне соба-рице и друге твоје којекакви; и немој ме довести до очајања, него ме опрости већ једном родитељске куће и одведи ме пред олтар. Амин.

Примедба: Овај „Оче наш“ важи нарочито за оне женскиње, које су навршиле двадесет другу годину а ступиле у двадесет трећу, не удате, а мисле се удати. Нека свака очита бар девет пута на дан, (ал нећу казати кад) па ће видити да мора доћи ђувегија ма од куд, само онда не треба опет ваздан пробирати кад се јави прилика, јер онда неће помоћи ни овај „Оче наш“, а и ја онда нећу бити крив ако се моје пророчанство не испуни.

У осталом не треба „очајавати“; не испунили се за осам година — испуни ће се за шеснајет; а ако онда не — оно ће кроз тридесет и две (само с' паром мора бити) укратко: ма кад, дуго је до века.

На захтевање послаће и „Богородице Дјево“ и „Вјерују“ „франко“ ал за готов новац.

Прибележио

Б.

Ч о в е к.

Човек је лопта, која се
Ваља низ брдо среће;
О мању с' срећу очеше,
А отскаче од веће.

—н К—

С и г у р а н л е к.

Тужио се сирома Неца, да га глава јако боли. Хула Веца рећи ће му на то: „ја имам сигуран лек, да глава прође, али није баш најпријатнији.“

„Говори, брате,“ рећи ће Неца, „пробаво сам ја свакојаких лекова, па хоћу и тај, па ма био горак као жуч!“

„Не пије се тај лек“, на то ће Веца, „него ваља да се два пута провучеш кроз ове мало боцкаве врџике!“

„Хо, па ако је то све, ево ме одмах!“ рећи ће болесник и ено га, де се гура и провија кроз густо шибље, и сав изгребен изађе на другу страну. Ту га је чекао Веца, који га смејући се упита: „но, је ли прошла глава?“

„А, врашку матер, *није прошла!*“

„Како да није *глава* прошла, кад су прошле и руке и ноге, и ти сав?“ упита хула надрилекар и уклони се мало у страну, јер љутити Неца у мало га не дарива неким огранком, који се близу нашао.

Др. Казбулбуц.

В и с о к ч о в е к.

У Бостону живи највиши човек данашњега доба.

О висини његовој добићете појма кад вам кажем ово: Томе човеку кад озебу неге први дан божића он добије кијавицу тек на нову годину.

(Fl. Vl.)

Огледало времена.

Пре десетак дана добило је уредништво овог листа писмо следећег садржаја:

Славном уредништву Стармалог!

Пошто је Стармали у последње време криве појмове и неморал по народу сејати почео, то ја као отац за дужност своју сматрам, да бар моје породице врата томе отрову затворим; — и за то молим уредништво Стармалог, да ми лист шиљати престане.

С поштовањем

Др. М. Јојкић.

Неморал и отров, то су крупне речи, а др. Јојкић је одличан члан Браниковачке странке. Он тешко да је то могао изустити (а чујем да и није изустио) без знања своје партије.

Ја сам, хвала богу, разним именима грђен од људи као што је Јота Грујић, Аца Зуб, др. Стева Павловић и још од неких других њиховога соја и ривета. На то се нисам никад осврнуо.

Сад ми се са друкчије стране у лице баца да сејем неморал и отров.

Ово је трећа година како се систематски ради, да ја своје уверење и своју самосталност потчиним странци, које рад у многото поштујем али јој све одобрити не могу, да се упрегнем у тајиге безобзирне партајске страсности, против чега борити се држао сам за свету дужност. Ово Јојкићево писмо тек је само последња горка кап, којом се та чаша прелила.

Девет дана и девет ноћи премишљам о томе, — више пута сам седао и дугачке изјаве написао. Но све сам их после подерао, бојећи се да од зла горе не направим.

Сад сам хладнији. И ево моје добро промишљене одлуке.

Са људима сам се борио, са вољама се борити не могу, — нит је моје здравље за то, нит моје године, нити мој темперамент, ни моја снага, ни моја прошлост.

Кад би могао „Стармалом“ наћи подесна уредника, овога би часа одступио, и сињи би ми камен са леђа пао. Овако ћу издурати још до краја године — па онда збогом „Стармали“.

Јојкићев је потоњи ударац победио, — ал на тој слави ја му не завидим.

Др. Јов. Јовановић.

Учитељ: Милице, кажи ти мени, кад ти од мене добијеш пет шљива па сви пет поједеш, колико ће ти остати?
Милица: Пет коштица.

Созврљонц.

Развод брака.

Снаш' Јула. Господине прото, ја хоћу да се раставим од мога мужа. Није друкче, — мора да буде.

Прота. Није то тек тако, — казати „хоћу“, а не казати за што. Па за што хоћеш да вас раставим?

Снаш' Јула. Ужасно пије. Увек је пијан.

Прота. Али снаш' Јуло, мети руку на срце; чуо сам ја, ни ти не мрзиш вино, шта више и ти се опијеш и то бива здраво често.

Снаш' Јула. Па баш за то не би смео он пити. Неко тек треба да је трезан у кући.

А. Шта си ноћас снивао?

Б. Па зар не знаш?! Та снивао сам да смо заједно, ја и ти возали се на доминовим каруцама, — па још смо се и изврнули. А ти сад још пигаш шта сам снивао!

Управитељ апсане (једном новајлији). Ви ћете овде морати радити, да не трошите време у залуд?

Новајлија (весело). Молим покорно ја сам прѣвени певац и разносим новине. Друго ништа не знам.

А. А Како је, пријатељу, са твојим најновијим романом? Иде ли?

Романсијер. Бога ми траљаво. Мој јунак пао у неку провалију, — па сад не могу да га извучем.

Г. Другарица. Ти си, слатка моја Аделко, канда малко непостојана у љубави.

П. Другарица. Вараш се, драга моја. Ја сам у томе погледу постојана. Ако нисам верна љубавницима, ал сам увек верна љубави.

Питали газда Пају је ли му тачан нов послужитељ. Најгачније створење на овом свету. У јутру у 8 сати је сваки дан редовно, неизоставно — пијан.

Учитељ. Драга дечице, сутра ћу да вам причам о Колумбовом јајету и да вам покажем како је то било. Зато нека ми сваки сутра донесе по једно јаје. Ако се деси да ко год нема јаја код куће, тај може донети и коју јабуку или мало сира.

(Fl. Vl.)

Новије књиге и музикалије

послате уредништву на приказ.

Лазар. Трагедија у пет чинова. Написао Милош Цветић. (Ова је књига награђена из кв. фонла Илије М. Коларца) П. издање. Београд. Штампано у штампарији краљевине Србије. 1889 Цена (?).

О вјеридби Њ. Светл. кнегињице црногорске Милице са Њ. Ц. Височанством вел. књазом Петром Николајевићем. Пјесма од Радоја Црногорца. Сложио 1., за мушки збор, 2., за гласовир Ј. Иванишевић. Цијена 2 дин. или 1 фор.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 "
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 "
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 "
Наука из светог писма (за писање и на изузет учење) у основној школи — — — —	10 н.
Изв. Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ въ оупотребленію въ нар. оучилицяхъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 "
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — —	16 "
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и допунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде податак: Наука о глобусу и мапама — — — —	25 "
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 н.
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Франа Рибари, с мађарск г превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 "
" II.	60 "
Велика катавасија	1. — н.
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — "
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижевски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића
у Новом Саду.

Сад је баш изишло ново издање

БУКВАРА

ЗА СРПСКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ,

који је саставио покојни др. Ђ. Натошевић.
Ово је сад

треће поправљено и прерађено издање,
а цена је, као и пређашњем 16 нов. а. вр.

Од стране учитеља чињене су на пређашње друго издање неки приговори. Ми смо све оправдане приговоре узели у обзир при овом трећем издању, на коме су суделовали у томе најстручнији данашњи људи, те смо добили уверење од многих практичних и отличних наших учитеља, да је ово треће издање најсавршеније дело ове врсте у нашој школској књижености.

С тога препоручујемо свима учитељима и општинама, који за своје школе требају оваке књиге, да набаве ово најновије издање.

У Новом Саду, на Преображење 1889.

Штампарија А. Пајевића
у Нов. Саду.

О Г Л А С И.

Ја Ана Чилаг

са мојом 185 центиметара дугом див-пореден-косом, добила сам је 14-то месечном употребом помаде, коју сам ја сама пронашла. Ова је помада једина помоћ против опадања косе Она унапређује растење косе и јача власиште Код мушких проузрокује брзо и снажно растење бркова и браде, и у опште даје длачици већ после кратке употребе природну сјајноћу и лепоту, сврх тога чува је до у најдубљу старост од преране оседлости. Цена је једне тегле 2 фор Разашилање дневно на све стране света одмах по плаћеном готовом новцу или унатог (Postnachnahme).

CSILLAG & COMP.

Budapest, Königsgasse
куда треба све наручбине слати.

При наручбини од 6 тегли на више 25% попушта и плаћена поштарина. 14—20